

Кәсіптік стандарт: «Зергерлік және ұқсас бұйымдар өндіру»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: зергерлік бұйымдар мен ұқсас бұйымдар өндірісінде қолданылады
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
 - 1) Ақпараттық білім беру – білім беру ұйымдарынан және білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдардан тыс күнделікті қызмет барысында алынатын және оқыту нәтижелерін растайтын құжатты берумен сүйемелденбейтін білім беру түрі
 - 2) Білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат
 - 3) Дағды – кәсіби тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану қабілеті
 - 4) Мамандық – жеке тұлға жүзеге асыратын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп түрі
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
 - 1) БА – біліктілік анықтамалығы
 - 2) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы
 - 3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері
 - 4) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері
 - 5) ЭҚЖЖ – экономикалық қызметтің жалпы жүктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Зергерлік және ұқсас бұйымдар өндіру
5. Кәсіптік стандарттың коды: С32120102
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 - С Өңдеу өнеркәсібі
 - 32 Өзге дайын бұйымдарды жасау
 - 32.1 Зергерлік бұйымдарды, бижутерияларды және ұқсас бұйымдарды жасау
 - 32.12 Зергерлік және ұқсас бұйымдар өндіру
 - 32.12.0 Зергерлік және ұқсас бұйымдар өндіру
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Бағалы материалдардан зергерлік бұйымдар мен ұқсас бұйымдарды тасқынды және эксклюзивті өндіру, оларды жөндеу және көркемдік қалпына келтіру.
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 - 1) Зергер - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 2) Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 3) Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 4) Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 5) Көркемөнер бұйымдарын құюшы - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 6) Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар) - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 7) Безендіргіш - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 8) Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар) - 2 СБШ-нің деңгейі
 - 9) Көркемөнер бұйымдарын құюшы - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 10) Зергер - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 11) Безендіргіш - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 12) Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар) - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 13) Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 14) Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар) - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 15) Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 16) Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы - 3 СБШ-нің деңгейі
 - 17) Инженер-технолог - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Зергер»:	
Топтың коды:	7312-1
Қызмет атауының коды:	7312-1-003
Кәсіптің атауы:	Зергер

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Зергер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 6 ай (1-ші санат үшін – талап етілмейді)		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7312 - Зергерлік бұйымдары бойынша қолөнершілер 7312-2-012 - Зергер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	түсті және бағалы металдардан зергерлік және өнер бұйымдарын өндіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зергерлік бұйымдарды құрастыру алдында дайындық жұмыстарын жүргізу 2. Зергерлік бұйымдарды құрастыру және өңдеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Зергерлік бұйымдарды құрастыру алдында дайындық жұмыстарын жүргізу	Дағды 1: Өнімді құрастыруға дайындау	Машықтар:	
		1 санат. 1. Майсыздандыруды, дәнекерлеуден кейін сымды алуды және жиналған бұйымдарды жууды орындаңыз. 2. Ағарту үшін композицияларды дайындау.	
		Білімдер:	
		1 санат. 1. Дайындық операцияларын орындаудың технологиялық бірізділігі мен әдістері. 2. Майсыздандыру және жуу техникасы. 3. Ағартқыш қосылыстарды дайындау әдістері	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды		

<p>Дағды 2: Өнім бөлшектерін өңдеу және жөндеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түсті және асыл металдардан жасалған қарапайым зергерлік және көркем бұйымдарды ұнтақтау, жылтырату, тырнау және сырлауды орындау. 2. Бөлшектерді өңдеу және орнату. 3. Дәнекерлеу бұрғыларын күйдіріңіз. 4. Дәнекерді бормен араластырыңыз. 5. Пісіру, дәнекерлеу, дәнекерлеу аймақтарына толтыру, иілу, түзету, орталау, бекіту, күйдіру, ағарту, оларға бұйымдарды, бөлшектер мен тораптарды дәнекерлеуден кейін жуу және кептіру үшін жиынтықтарды дайындау. 6. Қарапайым құралдарды пайдаланып тесіктерді бұрғылаңыз. <p>3 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түсті және бағалы металдардан жасалған күрделілігі орташа зергерлік және көркем бұйымдарды жөндеу және жылтыратуды орындау. 2. Мыс-мырыш, күміс және алтын дәнекерлеуіштерінің құймалары мен сымдарынан препараттар жасаңыз. 3. Зергерлік бұйымдардың бөлшектері мен кірістірулерін, бұрыштары байланған тастарды, қос фаскаларды және кабохон пішіндерін қолмен тегістеуді, жылтыратуды және әрлеуді орындау. 4. Әртүрлі құрылғылардың көмегімен тесуді және бұрғылауды орындаңыз. 5. Дайын үлгіге сәйкес сызбаны толтыру үшін сканерленген бөліктерден қарапайым пішіндерді жасаңыз. 6. Қарапайым стильдегі желді жіпті баулар, үш немесе төрт тамырдан тұратын жіптер. 7. Сілтемелердің, бұрандалардың және шайбалардың негіздерін салыңыз.
	<p>Білімдер:</p>
	<p>2 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайындық жұмыстарының, бұйымдарды орнатудың технологиялары; дәнекерлеу қоспаларының композициялары. 2. Жабысқақ бекітудің монтаждау операцияларын орындау техникасы. 3. Ағарту ережелері. 4. Күйдіру режимдері. <p>3 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пісіру әдістері. 2. Дәнекерлеуіштердің мақсаты және олардың сызбалардағы таңбалары. 3. Кесетін құралдарды қайрау, түзету және термиялық өңдеу геометриялары. 4. Бағалы металдардың ең аз шығынын қамтамасыз ететін өңдеу әдістері мен әдістері. 5. Әртүрлі қималардың сымдарын тарту әдістері. 6. Рамканы орнату және розетканы ендіруге реттеу техникасы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>

Еңбек функциясы 2:
Зергерлік бұйымдарды құрастыру және өңдеу

ұсынылмайды

<p>Дағды 1: Бекіту кірістірулері және бұйымдардың бетін өңдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1 санат. 1. Әйнектен, әшекей тастардан және 0,5 сантиметрден асатын дөңгелек және сопақ пішіндегі корундтан жасалған кірістірулерді түсті металдардан және күмістен жасалған зергерлік бұйымдардың штампталған тістер касталарына кейіннен саңылауларды алып тастай отырып бекітіңіз. 2. Түсті металдардан және күмістен жасалған ыдыс-аяқтың зергерлік бұйымдарын салуды, қыруды және қолмен жылтыратуды орындау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1 санат. 1. Енгізулерді ілгекпен бекіту техникасы. 2. Бекіту үшін қолданылатын құралды жіппен тігу ережелері. 3. Енгізулерді кесу түрлері. 4. Корундтың физика-механикалық қасиеттері. 5. Ыдыс-аяқ бұйымдарын қолмен өңдеудің технологиялық процесі мен әдістері және қолданылатын құралдар. 6. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылмайды</p>

<p>Дағды 2: Өнім бөлшектерін монтаждау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2 санат.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Сілтемелерді құлақтарға жалғаңыз.2. Құралды қайраңыз және толтырыңыз.3. Бұйымдарды қарсылық (нүктелік) дәнекерлеуді орындау.4. Көлемі 0,5 сантиметрге дейінгі дөңгелек және сопақша пішінді шыныдан, әшекей тастардан және корундтан жасалған кірістірулерді түсті металдардан және күмістен жасалған зергерлік бұйымдардың штампталған және құйылған тістеріне бекітіңіз.5. Кішкене кірістірулерді желіммен бекітіңіз.6. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>3 санат.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Құлыптың астындағы дәнекерлеуді, топсаларды және пластиналарды дәнекерлеу.2. Дайын бөлшектерді сызба бойынша қағаздан немесе үлгіден бұйымдарға немесе қағазға ажурлы сканер арқылы дәнекерлеу.3. 50 шаршы сантиметрге дейінгі филигранды өрнегі бар бұйымдарға жағылған филигранды дәнекерлеу.4. Металды химиялық өңдеу және патинациялауды орындау.5. Түсті және асыл металдардан жасалған зергерлік және көркем бұйымдарды композицияның нақышсыз дизайнымен қаралауды орындау.6. Арнайы кескіш құралдарды қайраңыз, түзетіңіз және қыздырыңыз.7. Шыныдан, сәндік тастардан және корундтан жасалған төртбұрышты, төртбұрышты және алмұрт тәрізді кірістірулерді ілгек және соқыр касталарға бекітіңіз.8. Үлкен кірістірулерді желіммен бекітіңіз.9. Диаметрі 0,25 миллиметрден асатын сымнан «зәкір» және «бронь» сияқты тізбектерді тоқуға арналған шынжырлы тоқу машиналарына техникалық қызмет көрсету.10. Қарапайым пішінді бұйымдар мен бөлшектерге қарапайым гүлді және геометриялық өрнектерді бедерлеу.11. Бағалы металдардың балқытылған сынықтары.12. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
--	---

	Білімдер:		
	2 санат. 1. Қарсылық дәнекерлеу аппараттарының, жылтырату және тегістеу станоктарының құрылғылары мен құралдары, құрылғылары және жұмыс істеу ережелері. 2. Қолданылатын материалдардың негізгі қасиеттері. 3. Асыл және түсті металдардың үлгілері. 4. Құралдарды қайрау және толтыру әдістері. 5. Түсті және бағалы металдардың физика-механикалық қасиеттері. 6. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.		
	3 санат. 1. Бекіту кезіндегі ақаулардың түрлері мен себептері және оның алдын алу және түзету әдістері. 2. Тесіктерді бұрғылау және тесу үшін әртүрлі құрылғыларды қолдану әдістері. 3. Түсті және бағалы металдардан жасалған бұйымдарды термиялық өңдеу ережелері. 4. Муфельді пештердің конструкциясы. 5. Филигранды орау және филигранды дәнекерлеу технологиялары. 6. Бөлшектерді балқыту техникасы. 7. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	ҚР СТ 967-2018 Асыл металдар мен асыл тастардан жасалған зергерлік бұйымдар мен басқа да бұйымдар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	3	Зергер	
	2	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
10. Кәсіптің карточкасы «Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы»:			
Топтың коды:	7214-9		
Қызмет атауының коды:	7214-9-014		
Кәсіптің атауы:	Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	8-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (8-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 4 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 8 қаңтарда № 22048 болып тіркелді. Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	тағылымдамадан өту және/немесе өндірістік оқыту		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шикізатты, шламды, жартылай фабрикаттарды, металдарды сынықтарға, қалдықтарға, дайын өнімдерге қабылдау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бағалы шикізатты қабылдау және жеткізу, жартылай фабрикаттар, дайын өнімдер 2. Бағалы шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімдерді есепке алу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Бағалы шикізатты қабылдау және жеткізу, жартылай фабрикаттар, дайын өнімдер	Дағды 1: Қабылдау және жеткізу материалдық құндылықтар	Машықтар:
		3 санат. 1. Шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімдерді, ыдыстарды қабылдауды және алдын ала өлшеуді орындау. 2. Шикізат пен жартылай фабрикаттарды ұсақтау, ұнтақтау, електен өткізу. 3. Ұсатқыштарға, күйдіргіш пештерге, диірмендерге және шикізатты сынауға арналған құрылғыларға техникалық қызмет көрсету.
		Білімдер:
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Бағалы шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімдерді есепке алу	Дағды 1: Есепке алу және сақтау материалдық құндылықтар	Машықтар:
		3 санат. 1. Буып-түюге арналған контейнерлерді дайындаңыз. 2. Шикізатты, жартылай фабрикаттарды және дайын өнімдерді орау және орау жұмыстарын орындау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
		Білімдер:
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Дәлдік Сыпайылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік Зейінді шоғырландыру және бақылау	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Технологиялық инженер
	3	Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы
11. Кәсіптің карточкасы «Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы»:		
Топтың коды:	7312-4	
Қызмет атауының коды:	7312-4-001	
Кәсіптің атауы:	Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	8-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (8-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 4 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 8 қаңтарда № 22048 болып тіркелді. Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 6 ай (3 санат үшін – міндетті емес)		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7312-2-016 - Зергер-монтерлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қымбат металдардың және олардың қорытпаларының қаңылтыр және профильді дайындамаларынан бұйымдарды монтаждау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылғыларды (жабдықтарды) және бұйымдарды монтаждау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құрылғыларды (жабдықтарды) және бұйымдарды монтаждау	Дағды 1: Монтаждау	Машықтар:	
		<p>3 санат.</p> <p>1. Дәнекерлеу мен дәнекерлеуді қолданбай, 12-14 біліктілік (дәлдіктің 5-7 сыныбы) бойынша жұмыстарды қолмен, арнайы орындайтын асыл металдардан және олардың қорытпаларынан жасалған қаңылтыр және профиль дайындамаларынан өндірістік, медициналық, зертханалық жабдықтар мен бұйымдарды монтаждау. тегістеу станоктары, әрлеу және басқа станоктар.</p> <p>2. Әртүрлі өлшемдегі ригельдерге және оправкаларға құбыр дайындамаларын сызыңыз.</p> <p>3. Саңылауларды бұрғылаңыз және калибрлаңыз.</p> <p>4. Резистентті пештердегі металдарды күйдіру және қатайту.</p> <p>5. Құралды толтырыңыз және қалпына келтіріңіз.</p> <p>6. Белгілер мен шаблондар бойынша дайындамаларды белгілеу және кесу.</p> <p>7. Қызмет көрсетілетін жабдықты жөндеуге қатысу.</p> <p>8. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>4 санат.</p> <p>1. 11-13 біліктілік (дәлдіктің 4-5 сыныбы) және R_a 0 кедір-бұдырлық параметрі бойынша жұмыстарды орындайтын, дәнекерлеу және дәнекерлеу арқылы асыл металдардан және олардың қорытпаларынан жасалған қаңылтыр және профиль дайындамаларынан өндірістік, медициналық, зертханалық жабдықтар мен қарапайым пішінді бұйымдарды монтаждау. ,16 (өңдеу тазалығының 10 класы), қолмен және арнайы тегістеу, өңдеу және басқа станоктарда.</p> <p>2. Металдарды оттегі-сутек газымен күйдіру және қатайту.</p> <p>3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p>	

		Білімдер:	
		<p>3 санат.</p> <p>1. Өндірістік, медициналық және зертханалық қондырғылар мен бұйымдардың жұмыс істеу принциптері.</p> <p>2. Төзімділіктер, қондырулар, квалитеттер, кедір-бұдырлық параметрлері (өңдеу дәлдігі мен тазалығы кластары) туралы негізгі мәліметтер.</p> <p>3. Қолданылатын бағалы металдар мен олардың қорытпаларының негізгі қасиеттері.</p> <p>4. Өндірілетін өнімге техникалық шарттар.</p> <p>5. Шығындардың белгіленген нормалары мен бағалы металдарды сақтау ережелері.</p> <p>6. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p> <p>4 санат.</p> <p>1. Өндірістік, медициналық, зертханалық қондырғылардың, бұйымдардың және газбен дәнекерлеу жабдықтарының құрылғылары.</p> <p>2. Өндірілген өнімге техникалық шарттар.</p> <p>3. Төзімділік, сәйкестік, квалитеттер және кедір-бұдырлық параметрлері (өңдеу дәлдігі мен тазалық кластары).</p> <p>4. Дәнекерлердің маркалары мен қасиеттері және тотықтырғыш металдарды дәнекерлеу әдістері.</p> <p>5. Сантехника.</p> <p>6. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	2	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
12. Кәсіптің карточкасы «Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы»:			
Топтың коды:	7312-9		
Қызмет атауының коды:	7312-9-005		
Кәсіптің атауы:	Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	8-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (8-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 4 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 8 қаңтарда № 22048 болып тіркелді. Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	міндетті емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3112-2-001 - Баптау және сынау жөніндегі техник 7239-2-032 - Технологиялық жабдықтарды жөндеуші		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық жабдықты баптау және ағымдағы жөндеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жабдықты баптау 2. Жабдықты ағымдағы жөндеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жабдықты баптау	Дағды 1: Жабдықты баптау және күту	Машықтар:
		5 санат. 1. Автоматтандырылған технологиялық қондырғыларды, сорғыларды, редукторларды және басқа жабдықты тексеру. 2. Таза асыл металдар мен олардың тұздарын өндіруде технологиялық жабдықты және технологиялық процесті реттеуді орындау. 3. Жаңа жабдықты сынау және жаңа технологияны енгізу.
		Білімдер:
	5 санат. 1. Таза асыл металдар мен олардың тұздарын алудың барлық технологиялық жабдықтары мен технологияларының жобалары. 2. Коммуникациялық схемалар. 3. Жабдықты сынау бағдарламалары мен әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жабдықты ағымдағы жөндеу	Дағды 1: Жабдықты жөндеу	Машықтар:
		5 санат. 1. Таза асыл металдар мен олардың тұздарын өндірудегі барлық технологиялық жабдықтардың жағдайын және технологиялық процесті тексеру. 2. Технологиялық жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою. 3. Автоматтандырылған технологиялық қондырғыларды, сорғыларды, редукторларды және басқа жабдықтарды ағымдағы жөндеуді жүргізу. 4. Жабдықты іске қосыңыз. 5. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
		Білімдер:
	5 санат. 1. Технологиялық жабдықтың дұрыс жұмыс істемеу себептерін жою әдістері. 2. Сантехника. 3. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Технологиялық инженер
13. Кәсіптің карточкасы «Көркемөнер бұйымдарын құюшы»:		
Топтың коды:	8121-4	
Қызмет атауының коды:	8121-4-028	
Кәсіптің атауы:	Көркемөнер бұйымдарын құюшы	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Көркемөнер бұйымдарын құюшы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 6 ай (2 санат үшін – міндетті емес)		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8121-4-025 - Металдар мен құймаларды құюшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Металдардан бөлшектер мен көркемдік (зергерлік) бұйымдарды құю		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құюға дайындық 2. Бөлшектер мен бұйымдарды құю	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құюға дайындық	Дағды 1: Пештерді, шикіқұрамды және қалыптарды құюға дайындау	Машықтар:	
		2 санат. 1. Тигельдер мен пештерді балқытуға дайындаңыз. 2. Зарядты дайындаңыз және оны салыңыз. 3. Қалыптарды немесе құймаларды машинадан алыңыз. 4. Металл құюға арналған қалыптарды дайындау.	
		3 санат. 1. Тигельдер мен пештерді балқытуға дайындаңыз. 2. Зарядты дайындаңыз және оны салыңыз. 3. Қалыптарды немесе құймаларды машинадан алыңыз. 4. Металл құюға арналған қалыптарды дайындау. 5. Арнайы режимді қолданып, блоктарды бояңыз және құрғатыңыз. 6. Бояуды дайындаңыз. 7. Үлгілік композицияны өртеп, колбаларды күйдіріңіз.	
		Білімдер:	
		2 санат. 1. Пештер мен құю қондырғыларының құрылымы, жұмыс істеу принциптері және жұмыс істеу ережелері. 2. Дайындау мен толтырудың мақсаты мен ережелері, пішіндер мен қалыптар.	
		3 санат. 1. Пештер мен құю қондырғыларының құрылымы, жұмыс істеу принциптері және жұмыс істеу ережелері. 2. Дайындау мен толтырудың мақсаты мен ережелері, пішіндер мен қалыптар. 3. Шихта материалдарының қасиеттері, тағайындалуы және құрамы, олардың металдың қасиеттері мен сапасына әсері. 4. Өртүрлі лигатураларды дайындау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2: Бөлшектер мен бұйымдарды құю			

	Дағды 1: Темірқорамқа немесе қалыптарға құю	Машықтар:	
		<p>2 санат.</p> <p>1. Түсті металдардан және олардың қорытпаларынан, шойын мен болаттан қарапайым және күрделілігі орташа бөлшектер мен көркем бұйымдарды қалыпқа немесе қалыпқа құю.</p> <p>2. Балқыманың барысын бақылаңыз.</p> <p>3. Құймалардың сапасын сыртқы тексеру арқылы анықтау.</p> <p>4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>3 санат.</p> <p>1. Түсті металдар мен олардың қорытпаларынан, шойын мен болаттан жасалған күрделі бөлшектер мен көркем бұйымдарды қалыпқа немесе қалыпқа құю.</p> <p>2. Күрделі конфигурациядағы көркем бұйымдарды күмістен және алтыннан жоғалған балауыз үлгілерін пайдалана отырып құю.</p> <p>3. Балқытылған магний қорытпалары.</p> <p>4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p>	
		Білімдер:	
		<p>2 санат.</p> <p>1. Түсті металдарды, болат пен шойын балқыту және құюдың технологиялық процесі.</p> <p>2. Қолданылатын аспаптар.</p> <p>3. Дайын құймаларға қойылатын талаптар.</p> <p>4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері</p> <p>3 санат.</p> <p>1. Күрделі көркемдік, мүсіндік және зергерлік бұйымдар үшін бағалы металдарды балқытудың технологиялық процесі.</p> <p>2. Тотықсыздандырғыштар мен флюстер, олардың қасиеттері және металдың сапасына әсері.</p> <p>3. Құю кезіндегі металдар мен қорытпалардың температуралары.</p> <p>4. Дайын құймаларға қойылатын талаптар.</p> <p>5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	МЕМСТ 26645-85. Металдар мен қорытпалардан құймалар. Өлшемдік, массалық және механикалық өңдеуге рұқсаттар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	2	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
	2	Зергер	
14. Кәсіптің карточкасы «Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар)»:			
Топтың коды:	7300-0		
Қызмет атауының коды:	7300-0-017		
Кәсіптің атауы:	Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 6 ай (2 санат үшін – талап етілмейді)		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8100-0-030 - Қымбат өнімдер бақылаушысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көркем (зергерлік) бұйымдардың сапасын бақылау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау 2. Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау нәтижелерін ресімдеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау	Дағды 1: Сапаны бағалау	Машықтар:	
		<p>2 санат.</p> <p>1. Қарапайым көркем бұйымдардың және оларға арналған түсті металдардан, пластмассадан, ағаштан, тастан, сүйектен, мүйізден, папье-машеден, шыныдан және басқа да материалдардан жасалған бөлшектердің сапасын сыртқы тексеру арқылы және қарапайым сынау-өлшеу құралдарын пайдалана отырып бақылауды жүзеге асыру (шаблондар, калибрлер, қапсырмалар) .</p> <p>2. Жеке операцияларда қарапайым дайындамаларды немесе бөлшектерді, сондай-ақ шикізат пен материалдарды қабылдау.</p> <p>3. Қарапайым бөлшектерді металл қаптағаннан кейін тексеруді жүргізу.</p> <p>3 санат.</p> <p>1. Бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалана отырып, күрделілігі орташа көркем бұйымдардың, жекелеген тораптар мен оларға арналған бөлшектердің сапасын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Өлшемді және қорғаныш және сәндік жабындарды қолдануды қадағалау.</p> <p>3. Жылтырату және жылтыратудың технологиялық процестерінің жабынға дейін және одан кейінгі орындалуын қадағалау.</p> <p>4. Алмаз өндірісіндегі көмекші материалдардың сапасын бақылауды жүзеге асыру.</p>	

		<p>Білімдер:</p> <p>2 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым көркем бұйымдарды, бөлшектерді, дайындамаларды қабылдау ережелері және сапасын бақылау әдістері. 2. Қабылданатын өнімдер мен бақылау объектілеріне арналған нұсқаулықтар мен техникалық талаптар. 3. Қажетті арнайы бақылау-өлшеу аспаптары мен массалық өнімді қабылдау құрылғылары мен құрылғыларын пайдалану. <p>3 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі орташа көркемөнер бұйымдарының сапасын бақылау әдістері. 2. Қабылданатын бөлшектер мен бұйымдардың техникалық шарттары. 3. Технологиялық процестің негіздері. 4. Бөлшектер мен бұйымдарды өңдеу кезіндегі төзімділік және қондыру жүйелері. 5. Сызбалар мен техникалық шарттар бойынша дайындаудың дәлдігін тексеру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау нәтижелерін ресімдеу	Дағды 1: Сапаны бағалау нәтижелерін тіркеу	Машықтар:
		<p>2 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нұсқауларға сәйкес бас тарту нәтижелерінің жазбалары мен жазбаларын жүргізіңіз. 2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану. <p>3 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нұсқауларға сәйкес бас тарту нәтижелерінің жазбалары мен жазбаларын жүргізіңіз. 2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
		Білімдер:
		<p>2 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолайлы және қабылданбаған басқару объектілерін белгілеу ережелері. 2. Некенің негізгі түрлері. 3. Қабылдамау нәтижелерін санау және тіркеу ережелері. 4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері. <p>3 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолайлы және қабылданбаған басқару объектілерін белгілеу ережелері. 2. Некенің негізгі түрлері. 3. Қабылдамау нәтижелерін санау және тіркеу ережелері. 4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	ҚР СТ 967-2018 Асыл металдар мен асыл тастардан жасалған зергерлік бұйымдар мен басқа да бұйымдар.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Технологиялық инженер

15. Кәсіптің карточкасы «Безендіргіш»:

Топтың коды:	7312-1		
Қызмет атауының коды:	7312-1-001		
Кәсіптің атауы:	Безендіргіш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Безендіргіш		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 6 ай (3 санат үшін – талап етілмейді)		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнер бұйымдарының безенуі		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Безендіру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Безендіру	Дағды 1: Безендіру орындалуы	Машықтар:	
		<p>3 санат.</p> <p>1. Ағаштан, металдан, сүйектен, бағалы ағаштан, сабаннан, інжу-маржаннан, металдан, сүйектен, мүйізден, пластмассадан жасалған көркем бұйымдарды қарапайым ою-өрнек бойынша инкуляциялау.</p> <p>2. Дайын үлгіге және сызбаға сәйкес инкуляцияға арналған материалды таңдаңыз.</p> <p>3. Кесу құралдарын қайрау және өңдеу.</p> <p>4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>4 санат.</p> <p>1. Түсті және бағалы металдардан жасалған күрделі зергерлік және көркем бұйымдарды жөндеу, ұнтақтау, жылтырату және қыру.</p> <p>2. Қуыс бұйымдарды жасаңыз.</p> <p>3. Белгіленген химиялық құрамға сәйкес балқытылған сынықтар.</p> <p>4. Металды шығыршықтармен, профильді роликтермен өңдеу, бұрғы көмегімен бұйымдарды өңдеу.</p> <p>5. Жинақтың сапасын калибрмен тексеріңіз.</p> <p>6. Күміс бұйымдарды қалпына келтіріңіз.</p> <p>7. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p>	

		Білімдер:	
		<p>3 санат.</p> <p>1. Түрлі-түсті фанера, сабан, інжу, көріптас, металл, сүйек, мүйіз, пластмассадан қарапайым конструкцияларды қолданып инкрустация жасау техникасы.</p> <p>2. Түсті және бағалы металдармен ойықтарды кесу техникасы.</p> <p>3. Инкрустацияға қолданылатын материалдардың қасиеттері мен сапасы; кескіш құралдармен ағаш өңдеу технологиялары.</p> <p>4. Түс және сызықтық перспектива заңдары.</p> <p>5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p> <p>4 санат.</p> <p>1. Асыл материалдардың (металл және тастар) физикалық-механикалық қасиеттері.</p> <p>2. Жартылай асыл және асыл тастарды кесу түрлері.</p> <p>3. Сырғалар үшін жұптас тастарды таңдауға қойылатын талаптар.</p> <p>4. Енгізулерді бекітуге арналған мастикалардың құрамы мен дайындау тәсілдері.</p> <p>5. Зергерлік бұйымдарға арналған күрделі бөлшектер мен түйіндерді дайындау әдістері.</p> <p>6. Параметрлердің өртүрлі типтеріне арналған кірістірулерге жақтауларды реттеу әдістері.</p> <p>7. Бұрғымен бұйымдарды өңдеу техникасы.</p> <p>8. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	2	Зергер	
	2	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
16. Кәсіптің карточкасы «Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар)»:			
Топтың коды:	7312-1		
Қызмет атауының коды:	7312-1-002		
Кәсіптің атауы:	Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 6 ай (2 санат үшін – талап етілмейді)		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көркем бұйымдарды алтын жалату	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көркем бұйымдардың бетін алтын жалатуға дайындау 2. Көркем бұйымдардың бетін алтын жалату
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Көркем бұйымдардың бетін алтын жалатуға дайындау	Дағды 1: Бетті дайындау	Машықтар:
		2 санат. 1. Дайындалған қоспалармен алтын жалатуды жууды жүргізіңіз. 2. Ағаштан, гипстен, тастан және металдан ескі алтынның қалдықтарын алып тастаңыз, оны қайта өңдеу үшін сақтаңыз. 3. Алтын жалатуды қалпына келтіру кезінде гессо мен бояулардың бетін тазалаңыз 3 санат. 1. Алтындалатын бетті тазалау, лакпен жабу, желімдеу, замазка, гессо. 2. Түсті праймерді жағыңыз. 3. Беттерді лакпен жабыңыз. 4. Дайын рецепттер бойынша замазка, гессо, праймер дайындаңыз. 5. Полимент пен желімге жасалған алтын жалатуды жуыңыз.
		4 санат. 1. Өлсіз алтын жалатылған гессоны күшейтіңіз, беткі ластаушы заттарды химиялық (еріткіштер) және механикалық (скальпель және басқа құралдар) тазартыңыз. 2. Мордан лақына және Гулфабраға алтын жалату кезінде бетті тегістеу және жылтырату арқылы гессо жасаңыз.
		Білімдер:
		2 санат. 1. Алтын жалатуды дайын қосылыстармен жуудың негізгі әдістері. 2. Гипстен, ағаштан, тастан және металдан ескі алтынның қалдықтарын тазарту әдістері. 3. Гессо мен бояудан беттерді тазалауға арналған композициялар. 4. Бетті алтындауға дайындау үшін қолданылатын материалдар. 3 санат. 1. Ағаштан, гипстен, металдан жасалған көркем бұйымдардың бетін шпаклевка, гессо, праймер дайындау арқылы "Мордан" лак және Гульфабра бойынша алтын жалатуға дайындаудың технологиялық процесі. 2. Бетті алтындауға дайындау әдістері. 4 санат. 1. Алтын жалатуды консервациялау және қалпына келтіруде қолданылатын табиғи және жасанды пигменттердің, шайырлардың, лактардың физика-химиялық қасиеттері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Көркем бұйымдардың бетін алтын жалату		

	Дағды 1: Алтын жалату	Машықтар:	
		<p>2 санат.</p> <p>1. Алтындау және қалпына келтіру кезінде көмекші жұмыстарды орындау.</p> <p>2. Біліктілігі жоғары алтындаушының жетекшілігімен көркем бұйымдарға қарапайым алтын жалату жұмыстарын орындау.</p> <p>3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>3 санат.</p> <p>1. Көркем бұйымдарға қарапайым алтын жалату жұмыстарын орындау.</p> <p>2. Гипстен, ағаштан, металдан жасалған көркем бұйымдардың тегіс беттеріне алтын жапырақ жағыңыз.</p> <p>3. Дайын рецепттер бойынша замазка, гессо, праймер дайындаңыз.</p> <p>4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>4 санат.</p> <p>1. Көркем бұйымдарды алтындау бойынша күрделілігі орташа жұмыстарды орындау.</p> <p>2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p>	
		Білімдер:	
		<p>2 санат.</p> <p>1. Негізгі құралдар, жұмыс істеу ережелері және оларға күтім жасау.</p> <p>2. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p> <p>3 санат.</p> <p>1. Қарапайым алтындау жұмыстарын орындау техникасы.</p> <p>2. Алтын жалатудың түрлері және алтын жалатуға қолданылатын негізгі материалдар.</p> <p>3. Ағаш, металл, гипс, папье-маше және мастикалардың физика-химиялық қасиеттері мен технологиялық сипаттамалары.</p> <p>4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері</p> <p>4 санат.</p> <p>1. Күрделілігі орташа жұмыстарды орындау техникасы.</p> <p>2. Алтын жалату өндірісінде және оны қалпына келтіруде материалдардың қасиеттері және оларға қойылатын талаптар.</p> <p>3. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	2	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
17. Кәсіптің карточкасы «Көркемөнер бұйымдарын құюшы»:			
Топтың коды:	8121-4		
Қызмет атауының коды:	8121-4-028		
Кәсіптің атауы:	Көркемөнер бұйымдарын құюшы		

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Көркемөнер бұйымдарын құюшы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8121-4-025 - Металдар мен құймаларды құюшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Металдардан бөлшектер мен көркемдік (зергерлік) бұйымдарды құю		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құюға дайындық 2. Бөлшектер мен бұйымдарды құю	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құюға дайындық	Дағды 1: Пештерді, шикіқұрамды және қалыптарды құюға дайындау	Машықтар:	
		4 санат. 1. Тигельдер мен пештерді балқытуға дайындаңыз. 2. Зарядты дайындаңыз және оны салыңыз. 3. Қалыптарды немесе құймаларды машинадан алыңыз. 4. Металл құюға арналған қалыптарды дайындау. 5. Бояуды дайындаңыз. 6. Үлгілік композицияны өртеп, колбаларды күйдіріңіз. 7. Құймаларды өңдеу және оларды арнайы режим бойынша аммиак пен аммоний хлоридінде кептіру. 8. Арнайы қондырғыларға техникалық қызмет көрсету.	
		Білімдер:	
		4 санат. 1. Пештер мен құю қондырғыларының құрылымы, жұмыс істеу принциптері және жұмыс істеу ережелері. 2. Қалыптар мен қалыптардың мақсаты және оларды дайындау және құю ережелері. 3. Шихта материалдарының қасиеттері, тағайындалуы және құрамы, олардың металдың қасиеттері мен сапасына әсері. 4. Зергерлік блоктарды бояу және оларды ерекше режим бойынша кептіру.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2: Бөлшектер мен бұйымдарды құю			

	Дағды 1: Темірқорамқа немесе қалыптарға құю	Машықтар:	
		4 санат. 1. Бағалы металдардан жоғалған балауыз үлгілерін пайдалана отырып, ерекше күрделі конфигурациядағы зергерлік бұйымдар мен көркем бұйымдарды құю. 2. Түрлі тәсілдермен түсті және қара металдар мен қорытпалардан бетінде пішінді шығыңқы жерлері бар ерекше күрделі және сыни, жұқа қабырғалы және металды көп қажет ететін бөлшектер мен көркем бұйымдарды құю. 3. Вакуумда металды балқыту және құюды орындау. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.	
		Білімдер:	
		4 санат. 1. Металды вакуумда балқыту және құюдың технологиялық процесі. 2. Құю кезіндегі металдар мен қорытпалардың температуралары. 3. Тотықсыздандырғыштар мен флюстер, олардың қасиеттері және металдың сапасына әсері. 4. Бақылау-өлшеу құралдарын пайдалану ережелері. 5. Дайын құймаларға қойылатын талаптар. 6. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	МЕМСТ 26645-85. Металдар мен қорытпалардан құймалар. Өлшемдік, массалық және механикалық өңдеуге рұқсаттар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	3	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
	3	Зергер	
18. Кәсіптің карточкасы «Зергер»:			
Топтың коды:	7312-1		
Қызмет атауының коды:	7312-1-003		
Кәсіптің атауы:	Зергер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Зергер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7312-2-012 - Зергер 7312 - Зергерлік бұйымдары бойынша қолөнершілер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Түсті және бағалы металдардан зергерлік және көркем бұйымдарды жасау және жөндеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өнім бөліктерін дайындау 2. Зергерлік бұйымдарды құрастыру және өңдеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Өнім бөліктерін дайындау		

Дағды 1:
Өнім бөлшектерін жасау,
өңдеу және жөндеу

Машықтар:

4 санат.

1. Түсті және бағалы металдардан жасалған күрделі зергерлік және көркем бұйымдарды жөндеу, ұнтақтау, жылтырату және қыру.
2. Қуыс бұйымдарды жасаңыз.
3. Белгіленген химиялық құрамға сәйкес балқытылған сынықтар.
4. Бұрғыны пайдаланып, роликтермен, профильді роликтермен металды өңдеуді орындау.
5. Калибрлі жинақтың сапасын тексеріңіз.
6. Күміс бұйымдарды қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу.

5 санат.

1. Көркемдігі жоғары зергерлік бұйымдар үлгілерінің элементтерін суретшілердің макеттері, құймалары, сызбалары мен нобайлары бойынша және жеке, шағын және орта өндіріс үшін өзіміз бойынша жөндеу.
2. Асыл металдардан асыл тастармен жасалған ерекше күрделі қолдан жасалған зергерлік бұйымдарды жөндеу элементтері.
3. Бұйым элементтерінің өлшемдерін және оны дайындау бойынша жұмыстарды орындау технологиясын анықтау (көрсетіңіз).
4. Монтаждау, бекіту, жылтырату жұмыстарының ыңғайлылығы және құлыптардың сенімділігі үшін өндірістің конструктивтік және технологиялық талаптарын ескере отырып үлгі дайындамаларын белгілеңіз.
5. Құрылымдық элементтердің жоғары дәлдігімен техникалық құжаттамаға сәйкес құюға арналған үлгілерді дайындау.
6. Мох шкаласы (минералогиялық қаттылық) бойынша қаттылығы 7 бірлік материалдан тас кесетін бұйымдарды қолмен жасаңыз.
7. Қарапайым және орташа күрделіліктегі мозаикалық панельдерді жасаңыз.

6 санат.

1. Бірегей зергерлік бұйымдарды суретшілердің дизайны мен өз композициялары бойынша жөндеңіз.
2. Күрделі кесу үлгілері бар бұйымдардың бөлшектерін жасау.
3. Жұмыс істеу үшін арнайы құралдарды, құрылғылар мен жабдықтарды жасаңыз күрделі пішіндер мен конфигурациялардың үлгілері мен үлгілері.
4. Қаттылығы 7 бірліктен жоғары материалдан тас кесетін бұйымдарды дайындау. Mohs шкаласы (минералогиялық қаттылық шкаласы) қолмен;
5. Күрделі мозаикалық панельдер жасаңыз.
6. Өзіңіздің сызбаларыңыз, сызбаларыңыз және композицияларыңыз бойынша бұйымдарды терең ойып, бедерлеуді орындау.
7. Күрделі көркем композицияның өрнектері бар маркалар жасау.

		<p>Білімдер:</p> <p>4 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағалы материалдардың (металл және тастар) физика-механикалық қасиеттері. 2. Жартылай асыл және асыл тастарды кесу түрлері. 3. Сырғалар үшін жұптас тастарды таңдауға қойылатын талаптар. 4. Енгізулерді бекітуге арналған мастикалардың құрамы мен дайындау әдістері. 5. Зергерлік бұйымдарға арналған күрделі бөлшектер мен түйіндерді дайындау әдістері. 6. Параметрлердің әртүрлі типтеріне арналған кірістірулерге жақтауларды реттеу әдістері. 7. Бұрғымен бұйымдарды өңдеу техникасы. <p>5 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағалы және түсті металдар мен тастарды көркем өңдеу түрлері. 2. Сәндік-қолданбалы өнердің негізгі стильдік ерекшеліктері. 3. Металлмен көмкерілген сүйек бұйымдарын құю, филиграндық, бедерлі, эмальдық, тас кесу, оюлаудың өзіндік ерекшеліктері. <p>6 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ерекше күрделі ажурлы, фигуралы, бозарған, кармозды жақтаулар. 2. Мастиканы модельдеу әдістері. 3. «Флоренциялық» және «орыс» мозаикаларын дайындау ерекшеліктері. 4. Кескіндеме, графика, мүсін өнерінің негіздері. 5. Классикалық және заманауи зергерлік бұйымдардың негізгі бағыттары және зергерлік сән.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Зергерлік бұйымдарды құрастыру және өңдеу	Дағды 1: Өнім бөлшектерін құрастыру және өнімді өңдеу	<p>Машықтар:</p> <p>4 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімдерге немесе шаблонға күрделілігі орташа сканирленген бөлшектерді және ажурлы филигранды өндіру мен құрастыруды орындаңыз. 2. Ажырмалы филиграндық жинақтарды дәнекерлеу. 3. Дәндерді балқыту. 4. Үлгіден бұйымға сызбаларды тасымалдау, бұйымның пішініне сәйкес өрнек салу. 5. Түсті және бағалы металдардан жасалған зергерлік бұйымдар мен көркем бұйымдарды композицияның ою оюмен қаралауды орындау. 6. Бұйымдарды гальваникалық жабуды орындау. 7. Өнімдерді эмальмен қаптау. 8. Бұйымдарды бедерлеуді орындау. 9. Бағалы және жартылай асыл тастардың кірістіргіштерін асыл металдардан жасалған зергерлік бұйымдардың тегіс әрлеуі (қысым) құймалары бар тісті және жалюзимен бекітіңіз. 10. Жеке өрнекті бөліктерден және қабаттасудан құрастырылған бұйымдардағы біріктірілген касталары бар жақтауларға кірістірулерді бекітіңіз. 11. Диаметрі 0,25 миллиметрден аспайтын сымнан, «қос спираль», «Бостон», «корд», «жылан», «француздық тоқу», «зәкір» және «бронь» сияқты шынжырлардың матасын тоқу. қос сауыт», шынжырлы тоқу станоктарында «шалшабақ», серіппелі құлыпқа арналған автоматты станоктарда бөлшектерді шығарады. 12. Станоктарды реттеу, бөлшектеу және құрастыру. 13. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена

талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

5 санат.

1. Жеке, шағын және орта өндіріс үшін суретшілердің макеттері, құймалары, сызбалары мен эскиздері бойынша және өзіміз бойынша зергерлік бұйымдардың көркемдігі жоғары үлгілерін шығару.
2. Қымбат металдардан жасалған аса күрделі қолдан жасалған зергерлік бұйымдарды асыл тастармен монтаждаңыз.
3. 50 шаршы сантиметрден асатын филигранды өрнегі бар бұйымдарға жағылған филигранды дәнекерлеу.
4. Мөлдір эмаль астында қарапайым және күрделілігі орташа сканерленген үлгілер жинағын орындаңыз; өнімдер немесе шаблондар үшін сканерленген бөлшектер мен ажурларды өндіру және таңдау күрделі пішінді филигран.
5. Түсті және асыл металдардан жасалған зергерлік және көркем бұйымдардың беттеріне сызбалар бойынша әртүрлі стильдегі нақышталған өрнектерді жағу.
6. Қаралау алдында және одан кейін оюды орындаңыз.
7. Жартылай бағалы және асыл тастарды гризантипен соқыр құймаға салыңыз.
8. Бағалы металдардан жасалған көркемдігі жоғары антиквариат бұйымдарын қалпына келтіруді жүзеге асыру.
9. Тізбекті тоқыма станоктарындағы «үш бау», «аралас якорь», «құрама брондалған», «шар», «үш брондалған», «венециялық» сияқты шынжырлардың тоқыма матасы.
10. Бөлектелген дөңгелек құлақтардан («арқан») және иілген («қабық шынжыр»), асыл металдардан жасалған дәнекерленген шынжырлардан түсті және асыл металдардан шынжырларды қолмен жасау.
11. Химиялық құрамын есептеңдер.
12. Техникалық талаптарға сәйкес асыл металдардың сынықтарын балқытуды орындау.
13. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

6 санат.

1. Суретшілердің дизайны мен жеке композициялар негізінде бірегей зергерлік бұйымдарды жасаңыз.
2. Күрделі кесу үлгілері бар бұйымдарды жасау.
3. Жартылай бағалы және асыл тастарды әр түрлі касталарға бекіту арнайы құрылғыларды пайдалану.
4. Кіріктірмелердің барлық түрлерін және асыл тастарды жоғары көркемдікте бекітіңіз бағалы металдардан жасалған бұйымдар.
5. Асыл тастарды таңдау арқылы қашықтағы касталарға тағайындаңыз.
6. Түрлі сәндік бөлшектердің күрделі механикалық бекіткіштері бар ажурлы конструкцияларды қиып алу, түйреу, тігу, престеу және басқа жұмыстар.
7. Эмаль тәріздес ою-өрнекті орындаңыз.
8. Филигран жиынтығымен, рельефті көлемді ажурлы-филиграндық бұйымдарды жасаңыз қабаттасқан және сәндік өрнекпен.
9. Бедерлі рельефке сәйкес филигран жиынтығын орындаңыз.
10. Сызбаларды жасаңыз және мөлдір эмаль астындағы күрделі сканерленген үлгілер жинағын жасаңыз.
11. Нысандардың күрделі ажурлы-филиграндық жеке

бөліктерін үлгіге сәйкес реттеу мен арматураны орындау.
 12. Ажырмалы жоғары рельефті бірегей көркем бұйымдарды, алтын филигранды бұйымдарды аралық операциялармен дәнекерлеуді орындау.
 13. Эмальдың мөлшерін қосыңыз.
 14. Көркемдігі жоғары және бірегей бұйымдарды қалпына келтіруді жүзеге асыру.
 15. Сәндік дизайнды қалпына келтіру.
 16. Қызыл, сары, жасыл, ақ алтын қорытпаларының қосындысы бар шынжырлардың матасын тоқу.
 17. Автоматтарда бір мезгілде дәнекерлеумен серіппелі құлыптың корпустарын жасау.
 18. Зергерлік бұйымдарды лазерлік дәнекерлеу аппараттарының көмегімен дәнекерлеу.
 19. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

Білімдер:

4-ші санат.
 1. Құрастыру, қондыру, сапа кезіндегі калибрлерді пайдалану ережелері мен рұқсат ету.
 2. Кедір-бұдырлық параметрлері (өңдеу дәлдігі мен тазалық кластары).
 3. Бөлшектерді аралық монтаждау арқылы филигранды бұйымдарды дәнекерлеу техникасы.
 4. Астықты балқыту әдістері.
 5. Сыртқы белгілері бойынша дәнекерлеу сапасын анықтау әдістері.
 6. Фигуралар мен өңдеулерді тұрғызу үшін есептеулерді орындау ережелері.
 7. Ниеллоны қыру және ұнтақтау техникасы.
 8. Күміс бұйымдарды қалпына келтіру әдістері.
 9. Қызмет көрсетілетін жабдықтың кинематикалық диаграммалары.
 10. Тізбекті тоқу станоктарының жұмысын агрегат бөлшектерін орналастыру және звено түзу дұрыстығын тексеру әдістері.
 11. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.

5-ші санат.
 1. Сызбаларды оқу ережелері.
 2. Гравюра жұмысына арналған құралдарды жасау әдістері.
 3. Каратометрлерді, караттық және аналитикалық таразыларды қолдану ережелері.
 4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.

6 санат.
 1. Пружиналды станокта дәнекерлеудің режимдері мен әдістері.
 2. Машиналарды баптау әдістері.
 3. Зергерлік шынжырларды лазермен дәнекерлеу қондырғыларының жұмыс режимдері.
 4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:

Шыдамдылық
 Дәлдік
 Төзімділік пен еңбексүйгіштік

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:

ҚР СТ 967-2018 Асыл металдар мен асыл тастардан жасалған зергерлік бұйымдар мен басқа да бұйымдар.

СБШ -нің ішіндегі басқа

СБШ-нің деңгейі:

Кәсіптің атауы:

кәсіптермен байланыс:	6	Технологиялық инженер	
	2	Зергер	
	3	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
19. Кәсіптің карточкасы «Безендіргіш»:			
Топтың коды:	7312-1		
Қызмет атауының коды:	7312-1-001		
Кәсіптің атауы:	Безендіргіш		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Инкрустатор		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өнер бұйымдарының безенуі		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Безендіру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Безендіру			

Дағды 1:
Безендіру орындалуы

Машықтар:

5 санат.

1. Ағаштан, металдан, сүйектен – бағалы ағаш түрлерінен, інжу-маржан, янтарь, мүйіз, сабан, сүйек, пластмассадан күрделі ою-өрнектер бойынша инкстрациялау.
2. Бұйымдарға ою-өрнекті белгілеу, янтарь, пластмасса, сабан, ағаш, сүйек, мүйіз, қалайыдан, күмістен, алтыннан жасалған сымды конструкция бойынша арнайы құрылғыға сызу арқылы дайындау.
3. Бұйымдарды жылтыратуды және соңғы өңдеуді орындау.
4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

6 санат.

1. Ағаштан, металдан, сүйектен жасалған көркемдігі жоғары және бірегей бұйымдар - бағалы ағаш түрлерінен, інжу-маржаннан, янтарьдан, пластмассадан, металдан, сүйектен, мүйізден, сабаннан ерекше күрделі өрнектермен, сондай-ақ асыл және бағалы емес өрнектермен кесу. -қара металдар - қалайы, күміс және алтын.
2. Әртүрлі стильдегі шрифттердің каллиграфиясын жоғары дәлдікпен және әрлеу тазалығымен орындаңыз.
3. Бұйымдардағы конструкцияны белгілеңіз - ағашқа кесулерді жасай отырып, арнайы құрылғылармен металды қазудың әртүрлі тереңдігі бар металл және сүйекке.
4. Қалайдан, күмістен, алтыннан сым дайындау.
5. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

Білімдер:

5 санат.

1. Күрделі конструкцияларды пайдалана отырып, инкрустацияларды орындау техникасы.
2. Сызбаларды белгілеу және оларға трафареттер мен шаблондарды жасау әдістері.
3. Кескіндеменің негіздері, ою-өрнектің алуан түрлері.
4. Инлейлеу техникасы арқылы көркем шығармаларды жаңғырту әдістері.
5. Барлық материалдарды инкрустацияға дайындау және олардың физикалық қасиеттері мен сапалары.
6. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.

6 санат.

1. Ерекше күрделі конструкцияларды пайдалана отырып, инкрустацияларды орындау техникасы; ағаштан, қара металдан және сүйектен жасалған көркем бұйымдардағы алтын, күміс және қалайы бар ойықтар.
2. Кетікке арналған сымды тарту әдістері.
3. Сүйек пен мүйізді ою және жылтырату ережелері.
4. Дизайнды бұйымдарға таңбалау және беру техникасы.
5. Терең оюларды жасау әдістері.
6. Кескіндеменің негіздері.
7. Ою-өрнектің алуан түрлері.
8. Тұстану және пластикалық анатомия негіздері.
9. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	-		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	3	Зергер	
	3	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
20. Кәсіптің карточкасы «Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар)»:			
Топтың коды:	7312-1		
Қызмет атауының коды:	7312-1-002		
Кәсіптің атауы:	Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Көркемөнер бұйымдарына алтын жалатушы (зергерлік бұйымдар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көркем бұйымдарды алтын жалату		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көркем бұйымдардың бетін алтын жалатуға дайындау 2. Көркем бұйымдардың бетін алтын жалату	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көркем бұйымдардың бетін алтын жалатуға дайындау	Дағды 1: Бетті дайындау	Машықтар:	
		5 санат. 1. Полиментті тегістеу және жылтырату арқылы жалату кезінде қатты зақымдалған гессо мен жалатуды, гессоны күшейтіңіз. 2. Біліктілігі төмен алтындаушылардың жұмысын қадағалау. 6 санат. 1. Түрлі материалдардан жасалған бірегей туындыларға мөлдір алтын жалату. 2. Алтын жалату жұмыстарына арнайы құрал жаса. 3. Өзіңіздің праймерлеріңізді, гессо, полимент, мордан лак және әртүрлі реңктердің қолаларын дайындаңыз.	

		<p>Білімдер:</p> <p>5 санат. 1. Полиментте алтын жалатуға бетті дайындаудың технологиялық процесі және праймерлерді, гессо, полименттерді дайындау тәсілі. 2. «Мордан» сенсорлық лак қолдану және алтын жапырақты жағу технологиялары.</p> <p>6 санат. 1. Полиментте алтын жалатуға бетті дайындаудың технологиялық процесі. 2. Праймерлерді, гессоларды, полименттерді дайындау әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Көркем бұйымдардың бетін алтын жалату	Дағды 1: Алтын жалату	Машықтар:
		<p>5 санат. 1. Көркем бұйымдарды алтын жалату бойынша күрделі жұмыстарды орындау. 2. Қалың қабырғалы алтын жалатуды, көп қабатты және қорғаныш және сәндік жабындарды орындаңыз. 3. Көлемді және үздіксіз бедерлі ою-өрнекті беті бар көркем бұйымдардың бетіне алтын жапырақты жағу, ескі алтын мен қоланы еске түсіру. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>6 санат. 1. Көркем бұйымдарды алтын жалату бойынша ерекше күрделі жұмыстарды орындау. 2. Өртүрлі материалдардан жасалған бірегей жұмыстарға алтын жалату және алтындауды күшейту. 3. Ақық тістермен жылтыратуды, жасалған алтынмен жалатуды, бояумен байланысты құрама алтындауды, күңгірт жалатуды орындаңыз. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p>
		Білімдер:
		<p>5 санат. 1. Көркем бұйымдарды алтындау бойынша күрделі жұмыстарды орындау техникасы. 2. Шеңберлеу техникасы (кесілген бетке гессодағы өрнекті қию), жарқырау. 3. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p> <p>6 санат. 1. Көркем бұйымдарды алтындау бойынша ерекше күрделі жұмыстарды орындау техникасы. 2. Мырышпен алтындау және жылтырату, күңгірт жалату, жасалған алтынмен жалату технологиялары. 3. Кескіндемемен байланысты жарқыраудың, алтын жалатудың және заттарды көркем безендірудің басқа түрлерінің техникасы. 4. Жасалған алтынды дайындау әдістері. 5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шыдамдылық Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	3	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
21. Кәсіптің карточкасы «Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы»:			
Топтың коды:	7214-9		
Қызмет атауының коды:	7214-9-014		
Кәсіптің атауы:	Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	8-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (8-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 4 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 8 қаңтарда № 22048 болып тіркелді. Бағалы материалдар мен шикізаттарды қабылдаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8131-9-183 - Шикізатты, жартылай фабрикаттарды және дайын өнімді қабылдаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шикізатты, шламды, жартылай фабрикаттарды, металл сынықтарын, қалдықтарды, дайын өнімдерді қабылдау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бағалы шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімді қабылдау және жіберу 2. Бағалы шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімдерді есепке алу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Бағалы шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімді қабылдау және жіберу	Дағды 1: Материалдық құндылықтарды қабылдау және жіберу	Машықтар:	
		4 санат. 1. Шикізатты, шламды, жартылай фабрикаттарды, сынықтардағы металдарды, қалдықтарды, дайын өнімді қабылдауды, сынауға дайындауды, сынауды орындау. 2. Металлдар мен қорытпалардың түрлері бойынша қайталама шикізатты сұрыптаңыз. 3. Бағалы металл қорытпаларына жоғары сапалы спектрлік талдау жасау. 4. Шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімдер мен ыдыстарды өлшеп, қайта өлшеңіз. 5. Сынау схемаларын анықтау және сынауға шикізатты алдын ала дайындау.	

		Білімдер:	
		4 санат. 1. Шикізатқа, жартылай фабрикаттарға, дайын өнімдерге, реагенттерге мемлекеттік стандарттар мен техникалық шарттар. 2. Сынау сұлбалары, шикізат пен жартылай фабрикаттарды сынаудың ұтымды әдістері. 3. Бағалы металдарды қабылдау жөніндегі нұсқаулық.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2: Бағалы шикізатты, жартылай фабрикаттарды, дайын өнімдерді есепке алу	Дағды 1: Материалдық құндылықтарды есепке алу және сақтау	Машықтар:	
		4 санат. 1. Дайын өнімді таңбалау және орау. 2. Шикізат пен дайын өнімді қабылдау және тапсыру бойынша құжаттаманы дайындау. 3. Бухгалтерлік құжаттаманы жүргізе отырып, қордағы бағалы металдарды шығару және алу. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.	
		Білімдер:	
		4 санат. 1. Бағалы металдарды есепке алу және сақтау жөніндегі нұсқаулық. 2. Аспаптар мен таразыларды пайдалану ережелері. 3. Бағалы металдарды есепке алу және сақтау жөніндегі нұсқаулық. 4. Бухгалтерлік есеп негіздері, құжаттаманы дайындау ережелері. 5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәртіптілік Дәлдік Сыпайылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	2	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
22. Кәсіптің карточкасы «Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар)»:			
Топтың коды:	7300-0		
Қызмет атауының коды:	7300-0-017		
Кәсіптің атауы:	Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (61-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 18 наурыздағы № 102 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 наурызда № 20149 болып тіркелді. Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	-	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8100-0-030 - Қымбат өнімдер бақылаушысы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көркем (зергерлік) бұйымдардың сапасын бақылау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау 2. Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау нәтижелерін ресімдеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау	Дағды 1: Сапаны бағалау	Машықтар:
		<p>4 санат.</p> <p>1. Күрделі көркем бұйымдардың, бөлшектердің, тораптардың, соғу және құймалардың сапасын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі және күрделі бөлшектер мен тораптарды термиялық өңдеудің барлық түрлерін бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>3. Дөңгелек гауһар тастарды аралау және ұнтақтау, жылтырату және гауһар тастарды лупа, штангенциркуль, индикатор, сағат проекторы арқылы көзбен көру операциясынан кейін жартылай фабрикаттардың сапасын бақылауды жүзеге асыру; карат таразысында өлшеу.</p> <p>5 санат.</p> <p>1. Ерекше күрделі көркем бұйымдардың, бөлшектердің, штамптардың, қалыптардың, макеттердің, бұйымдарды құюға арналған қалыптардың суретшінің эскизіне, стандартты немесе дайын үлгіге дәл сәйкестігін бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Жұмыс орындарында технологиялық шарттар мен операциялардың дұрыс орындалуын тексеру.</p> <p>3. Арнайы бақылау-өлшеу құралдары мен күрделі аспаптарды пайдалана отырып, мемлекеттік стандарт бойынша дәлдік класы мен өңдеу түрлеріне сәйкес өңдеу тазалығын анықтау.</p> <p>4. Үлкейткіш лупалар көмегімен жартылай фабрикаттарды сәнді гауһарға айналдыру сапасын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>5. Алмаздан жылтыратылған гауһарға дейінгі жартылай фабрикаттардың геометриялық параметрлерін транспортирлерді, өлшеуіш ұлғайтқыштарды және штангенциркульдерді пайдаланып өлшеңіз.</p>

		<p>Білімдер:</p> <p>4 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі көркем бұйымдардың сапасын бақылау әдістері. 2. Қабылданған бөлшектердің техникалық шарттары. 3. Бұйымдар мен құрастырмалы жұмыстар, дәлдік кластары. 4. Басқару объектілерін техникалық қабылдау және сынау. 5. Бақылау-өлшеу аспаптарын және сынау жабдықтарын баптау ережелері. 6. Құрастыру және бөлшек сызбаларын оқу. 7. Кристаллография негіздері, алмаздардың физика-химиялық және механикалық қасиеттері. 8. Алмаз жартылай фабрикаттарына техникалық шарттар. 9. Алмазды жартылай фабрикаттардың технологиялық процестері және технологиялық карталары. 10. Алмаз жартылай фабрикаттарын өндіруде қолданылатын құралдар мен технологиялық жабдықтарды пайдалану ережелері. 11. Кристаллография негіздері. <p>5 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Басқару объектілеріне қойылатын техникалық шарттар мен талаптар. 2. Қабылданған бұйымдарды дайындау мен құрастырудың технологиялық процестері. 3. Кез келген күрделіліктегі сызбаларды оқу. 4. Технологиялық карталарды, анықтамалықтарды, кестелерді пайдалану ережелері. 5. Караттық және аналитикалық таразыларға арналған құрылғылар.
<p>Еңбек функциясы 2: Көркемдік (зергерлік) бұйымдардың сапасын бағалау нәтижелерін ресімдеу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Сапаны бағалау нәтижелерін тіркеу</p>	<p>ұсынылмайды</p> <p>Машықтар:</p> <p>4 санат, 5 санат.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нұсқауларға сәйкес бас тарту нәтижелерінің жазбалары мен жазбаларын жүргізіңіз. 2. Сапасыз өнімге шағым жасау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.

		Білімдер:	
		<p>4 санат.</p> <p>1. Сәйкес және қабылданбаған басқару объектілерін белгілеу ережелері.</p> <p>2. Некенің негізгі түрлері.</p> <p>3. Қабылдамау нәтижелерін санау және тіркеу ережелері.</p> <p>4. Бақылау-өлшеу аспаптарын, құрылғылар мен аспаптарды пайдалана отырып, техникалық шарттар, сызбалар мен нұсқаулықтар бойынша құжаттарды дайындау ережесі.</p> <p>5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p> <p>5 санат.</p> <p>1. Сәйкес және қабылданбаған басқару объектілерін белгілеу ережелері.</p> <p>2. Некенің негізгі түрлері.</p> <p>3. Қабылдамау нәтижелерін санау және тіркеу ережелері.</p> <p>4. Бақылау объектілерін техникалық қабылдау және сынау бойынша құжаттаманы жасау және ресімдеу.</p> <p>5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	ҚР СТ 967-2018 Бағалы металдар мен бағалы тастардан жасалған зергерлік бұйымдар мен басқа да бұйымдар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
23. Кәсіптің карточкасы «Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы»:			
Топтың коды:	7312-4		
Қызмет атауының коды:	7312-4-001		
Кәсіптің атауы:	Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	8-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (8-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 4 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 8 қаңтарда № 22048 болып тіркелді. Бағалы металдар жасалған бұйымдарды монтаждаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Зергерлік іс шебері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7312-2-016 - Зергер-монтерлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қымбат металдардың және олардың қорытпаларының қаңылтыр және профильді дайындамаларынан бұйымдарды монтаждау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылғыларды (жабдықтарды) және бұйымдарды монтаждау 2. Құрылғыларға (жабдықтарға) және бұйымдарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Құрылғыларды (жабдықтарды) және бұйымдарды монтаждау	Дағды 1: Монтаждау	Машықтар:
		5 санат. 1. Ректификациялық аппараттарды, фотосуреттерді, катушкаларды, шыны балқыту ыдыстарын және басқа да өндірістік, медициналық, 8-11 біліктілік (дәлдіктің 3-4 сыныбы) бойынша жұмыстарды орындайтын, дәнекерлеу мен дәнекерлеуді қолданатын асыл металдардың және олардың қорытпаларының қаңылтыр және профильді дайындамалары бойынша күрделілігі орташа және күрделі пішінді зертханалық жабдық кедір-бұдырлық параметрлері R _a 0,08-ден R _a 0,06 (11-12 өңдеу тазалығы кластары), қолмен және арнайы тегістеу, өңдеу және басқа станоктарда. 2. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтауға, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын пайдалануға.
		6 санат. 1. Өнеркәсіптік, медициналық, зертханалық жабдықтарды және бағалы металдардың қаңылтыр және профильді дайындамаларынан ерекше күрделі пішінді бұйымдарды орнатуды орындау. 6-8 біліктілік (дәлдіктің 1-2 кластары) және кедір-бұдырлық параметрлері R _a 0,02-ден R _a 0,01-ге дейін (13-14 өңдеу тазалығы кластары) қолмен және арнайы тегістеу, өңдеу бойынша орындалатын жұмыстарды дәнекерлеу мен дәнекерлеуді қолданатын металдар мен олардың қорытпалары және басқа машиналар. 2. Оттегі-сутек газымен металдарды күйдіру және қатайту. 3. Резистентті пештерде металдарды күйдіру және қатайту. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
		Білімдер:
		5 санат. 1. Өндірістік, медициналық және зертханалық қондырғылар мен бұйымдардың конструкциялық ерекшеліктері. 2. Ою-өрнектер мен зергерлік бұйымдар туралы негізгі мәліметтер. 3. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.
		6 санат. 1. Өндірістік, медициналық және зертханалық қондырғылар мен бұйымдардың конструкциялары. 2. Дәнекерленетін металдардың механикалық және технологиялық қасиеттері. 3. Дәнекерлердің маркалары мен қасиеттері және тотықтырғыш металдарды дәнекерлеу әдістері. 4. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Құрылғыларға (жабдықтарға) және бұйымдарға техникалық		

қызмет көрсету және жөндеу	Дағды 1: Құрылғыларға (жабдықтарға) және бұйымдарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу	Машықтар:	
		5 санат. 1. Қымбат металдардан жасалған төсемде жүгіру. 2. Күміс парақ дайындамаларын дәнекерлеу.	
		6 санат. 1. Бағалы металдардың қаптамасында жүгіру. 2. Құралды қайта толтырыңыз және қалпына келтіріңіз. 3. Белгілер мен шаблондар бойынша дайындамаларды белгілеу және кесу. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықты жөндеуге қатысу.	
		Білімдер:	
		5 санат. 1. Дәлдігін тексеру ережелері. 2. Бақылау-өлшеу аспаптары мен аспаптарының құрылғылары. 3. Станокты майлау жүйелері, төзімділік және қондыру жүйелері.	
		6 санат. 1. Сапа және кедір-бұдырлық параметрлерінің жүйелері (өңдеу дәлдігі мен тазалығының кластары). 2. Сантехника. 3. Белгіленген жоғалту нормалары мен бағалы металдарды сақтау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Технологиялық инженер	
	3	Бағалы металдар мен шикізатты қабылдаушы	
24. Кәсіптің карточкасы «Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы»:			
Топтың коды:	7312-9		
Қызмет атауының коды:	7312-9-005		
Кәсіптің атауы:	Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	8-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (8-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 4 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 8 қаңтарда № 22048 болып тіркелді. Бағалы металдар өндірісіндегі жабдықтарды баптаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электромеханикалық жабдықтарға техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік:
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	зергерлік бұйымдар жасауда кемінде 1 жыл		

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	-	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3112-2-001 - Баптау және сынау жөніндегі техник 7239-2-032 - Технологиялық жабдықтарды жөндеуші	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық жабдықты баптау және ағымдағы жөндеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жабдықты баптау 2. Жабдықты ағымдағы жөндеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жабдықты баптау	Дағды 1: Жабдықты баптау және күту	Машықтар: 5 санат. 1. Автоматтандырылған технологиялық қондырғыларды, сорғыларды, редукторларды және басқа жабдықты тексеру. 2. Таза асыл металдар мен олардың тұздарын өндіруде технологиялық жабдықты және технологиялық процесті реттеуді орындау. 3. Жаңа жабдықты сынау және жаңа технологияны енгізу.
		Білімдер: 5 санат. 1. Таза асыл металдар мен олардың тұздарын алудың барлық технологиялық жабдықтары мен технологияларының жобалары. 2. Коммуникациялық схемалар. 3. Жабдықты сынау бағдарламалары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жабдықты ағымдағы жөндеу	Дағды 1: Жабдықты жөндеу	Машықтар: 5 санат. 1. Таза асыл металдар мен олардың тұздарын өндірудегі барлық технологиялық жабдықтардың жағдайын және технологиялық процесті тексеру. 2. Технологиялық жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою. 3. Автоматтандырылған технологиялық қондырғыларды, сорғыларды, редукторларды және басқа жабдықтарды ағымдағы жөндеуді жүргізу. 4. Жабдықты іске қосыңыз. 5. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және гигиена талаптарын сақтау, өрт сөндіргіштер мен жеке қорғаныс құралдарын қолдану.
		Білімдер: 5 санат. 1. Технологиялық жабдықтың дұрыс жұмыс істемеу себептерін жою әдістері. 2. Сантехника. 3. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрттен қорғау және өндірістік санитария негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Технологиялық инженер

25. Кәсіптің карточкасы «Инженер-технолог»:

Топтың коды:	2141-1		
Қызмет атауының коды:	2141-1-005		
Кәсіптің атауы:	Инженер-технолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Инженер-технолог (Технолог)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санаттағы инженер-технолог – II санаттағы инженер-технолог лауазымындағы жұмыс өтілі 2 жылдан кем емес; II санатты инженер – разрядсыз инженер-технолог лауазымындағы жұмыс өтілі 3 жылдан кем емес; санаты жоқ инженер-технолог – I санаттағы техник лауазымындағы жұмыс өтілі 3 жылдан кем емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	-		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зергерлік бұйымдарды, оның ішінде өнер туындыларын өндіру процесін ұйымдастыру және бақылау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіпорында жаңа техника мен технологияны енгізуді қамтамасыз ету 2. Технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін әзірлеу мен енгізуді басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіпорында жаңа техника мен технологияны енгізуді қамтамасыз ету	Дағды 1: Кәсіпорында жаңа техника мен технологияның енгізілуін бақылау	Машықтар:	
		1. Жаңа цехтар мен учаскелерді ұйымдастыру, жоспарлау және олардың мамандануы бойынша жұмыстарды басқару. 2. Жаңа құрал-жабдықтарды және жаңа өнімділігі жоғары технологиялық процестерді әзірлеуде басшылықты қамтамасыз ету. 3. Прогрессивті, экономикалық негізделген технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін әзірлеуді және енгізуді ұйымдастыру, өнім сапасын жақсарту және еңбек өнімділігін арттыру шараларын белгілеу	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазіргі зергерлік өнеркәсібі, әлемдік зергерлік трендтер, зергерлік бұйымдардың негізгі брендтері 2. Өнеркәсіптік және жеке зергерлік бұйымдар өндірісінің айырмашылығы 3. Зергерлік бұйымдар нарығының құрылымдары, зергерлік компания 4. Зергерлік бұйымдар өндірісінің барлық бағыттары 5. Материалдардың (оның ішінде дәстүрлі емес), асыл және жартылай асыл тастардың, металдардың, қорытпалардың қасиеттері және оларды өңдеу әдістері 6. Зергерлік шеберхана жабдықтарымен жұмыс істеу ерекшеліктері 7. 3D сканерінің мүмкіндіктері 8. Жабдықтардың басқа түрлерінің (құю, қалыптау және т.б.) технологиялық процестерінің негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін әзірлеу мен енгізуді басқару	Дағды 1: Кәсіпорындағы технологиялық және конструкторлық әзірлемелерді бақылау	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс орындарын техникалық жабдықтау және ұйымдастыру процестерін бақылау. 2. Өндірістік қуаттылық пен жабдық жүктемесін есептеу, технологиялық мүмкіндіктер мен жобалық шешімдердің сәйкестігін бағалау. 3. Өндіріс технологиясының озық тәжірибесін зерттеу. 4. Материалдық шығынды азайтуға, еңбек сыйымдылығын төмендетуге, еңбек өнімділігін арттыруға бағытталған өндіріс тиімділігін арттыру шараларын әзірлеу және жоспарлау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіпорын өнімін өндіру технологиялары, кәсіпорынның техникалық даму перспективалары. 2. Экономика негіздері. 3. Өндірісті ұйымдастыру. 4. Еңбек заңнамасының негіздері; еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 5. Ассортименті, саны және сапасы бойынша сатуды бақылау. 6. Кәсіпорынның ұйымдық-технологиялық құрылымының ерекшеліктері. 7. Өндірісте және кәсіпорында өндірісті технологиялық дайындауды ұйымдастыру. 8. Ұқсас өнімдерді шығарудың озық технологиясы саласындағы жетекші кәсіпорындардың тәжірибесі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
	Дағды 2: Өндіріс процесін ұйымдастыру және бақылау	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық нұсқауларды, технологиялық шарттарды және басқа да нормативтік-техникалық құжаттамаларды әзірлеу. 2. Технологиялық процестердің технологиялық нұсқаулар мен шарттарға сәйкестігін бақылау. 3. Материалды тұтыну нормалары мен технологиялық режимдердің сақталуын қадағалау. 4. Материалды тұтыну нормалары мен технологиялық режимдерін бұзуды жою бойынша шаралар қабылдау. 5. Шикізаттың кіріс инспекциясына қатысу. 6. Ақаулардың себептерін талдау және олардың алдын алу және жою шараларын белгілеу. 7. Өндіріс технологиясының қауіпсіздігін, еңбекті қорғау нормаларының сақталуын, өнеркәсіптік қауіпсіздікті, өртке қарсы және өндірістік санитарияны қадағалау.

		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбек заңнамасының негіздері, еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өрттен қорғау ережелері мен нормалары. 2. Материалдар мен дайын өнімге қойылатын техникалық және конструкторлық талаптар. 3. Белгіленген салалық стандарттар мен техникалық шарттар. 4. Өнімдерді таңбалауға және сақтауға қойылатын талаптар. 5. Шикізат шығынының нормалары. 6. Өнімнің өзіндік құнын калькуляциялау әдістемесі. 6. Некенің түрлері және оның алдын алу жолдары. 7. Негізгі технологиялық жабдық және оның жұмыс істеу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бизнесі түсіну Дербестік және жауапкершілік Жүйелі ойлау Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Командада жұмыс істей білу Өзгерістерді басқару	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	ҚР СТ 967-2018 Бағалы металдар мен асыл тастардан жасалған зергерлік бұйымдар мен басқа да бұйымдар.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Зергер
	3	Көркемөнер бұйымдарын бақылаушы (зергерлік бұйымдар)
	7	Директордың өндіріс жөніндегі орынбасары (директор, вице-президент).

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

26. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

Топанова М.М., +7 (717) 264 85 59, mo.topanova@mps.gov.kz

27. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

-

Орындаушылар:

Солтанов К.А., +7 (717) 279 33 99, K.Soltanov@qazindustry.gov.kz

28. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

29. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 21.10.2024 г.

30. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

31. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2024 г.

32. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2027 г.